

**ፕሮጀክት አፍሪካ ራይዚንግ (Africa RISING) ኣብ ከባቢታት ደጉዓ ኢትዮጵያ
ዘካይዶም ዘሎ ልምዳት ዘራእቲ ምዕባይን ምስፍሕፋሕን ዘኸለሉ ብሉፅ
ተሞኩሮታት**

መዓመቕ/ድህረ ባይታ

ስርናይ፣ ስገም፣ ዓልደይን ናይ ቅብኢ ኣእኻልን ኣብ ከባቢታት ደጉዓ ኢትዮጵያ ዝምረቱ ዓይነታት ኣዘርእቲ እዮም። እዚ እም ዘራእቲ ምግብ ዉሕስና ብምርግጋፅ፣ ድልየት ዝተመጣጠነ ምግብ ብምምላእ፣ ፍልፍል እቶት ብምጅንን ንሞኖ እንስሳ ብምግልጋልን ወሳኒ ግደ ኣብ ምፅዋት ይርከቡ። ኣብ ዉሽጢ ዓዲ ዝምረት ስርናይ ዳቦ/ባኒን ማካሮኒን፣ ስገም ቢራን ናይ ቅብኢ ኣእኻልን ናይ ሕብረተሰብን ኢሉዉን ንናይ ኢንዱስትሪ ሕርሻን ድልየት እታዎታት ከማልኡ ብዘይ ምክኣሎም መንግስቲ ኢትዮጵያ ብሚሊዮናት ቶን ዝቐፀር ምህርቲ በቢዓመቱ ናብ ዉሽጢ ዓዲ ኣብ ምእታዉ ይርከብ። ነዚ ኸፍተት ንምምላእ መንግስቲ ኣብ ቀንዲ ቐንዲ መቡቕልቲ ስርናይ ዝኾኑ ክልላት እዛ ሃገር ዘፈር ሕርሻ ዝምረሐሉ ፍኖተ ካርታ ሓንጻፁ እዩ። ዋላኳ ብትካል ምርምር ሕርሻ ኣቢሉ ዝተለቐቐ ቡዙሓት ዝተመሓየሹ ዓሌታት ዘራእቲ እንተሃለዉ

ብከባቢታት ደጉዓ ኣብ መፍረያይነት ስርናይ ዳቦ/ባኒን ማካሮኒን፣ ስገም ቢራን ናይ ቅብኢ ኣእኻልን ሐዘ'ዉን ጉድለታት ይረኣዩ እዮም። ነዞም ፀገማት ቀንዲ ምክንያታት ድማ ሕፅረት ፅርየት ዘለዎ ዘርኢ፣ ብተደጋጋሚ ዘየቀያየርኻ ስርናይ ምዘራእ፣ በቢጊዚኡ ኣሲዳም ዝኾነ ሓመድ ምዉሳኽን ምስ ሕማማትን ምቕይያር ጠባይ ኣየርን ዝተተሓሓዙ እዮም። መንግስቲ ኣብ ልምዳት ዘራእቲ ዝገብሮም ዓዕርታት ንምሕጋዝ ፕሮጀክት አፍሪካ ራይዚንግ ፈተሕቲ ፀገም ዝኾኑ ምርምራት ብምግባርን ተግባራት ምምሕያሽ ምህርቲ ምስ ናይ ዉሽጢ ዓድን ዓለም-ለጻ ኣጋራትን ብምጅን ተግባራዊ ኣብ ምግባር ይርከብ። እቲ ፕሮጀክት እዞም ዝስዕቡ ቀንዲ ቐንዲ ሜላታት ኣሰራርሓ ብምትግባር ኣብ ልዕሊ ዘራእቲ ንዝካየድ ምርምርን ልምዳትን ናይ ምስፍሕፋሕ ስራሕ እናካየደ ይርከብ።

አሳታፋይ ዝኾነ መረጃ ዓሌት ዘራእቲ (Participatory variety selection(PVS)):
 ፕሮጀክት አፍሪካ ራይዚንግ ትካል ምርምር ሕርሻ ዘወፀአም ዝተመሓየሹ ዓሌታት ዘራእቲ ብምትእኽኻብ ምስ ሓረስቶት ብምዃን ኣብ ዝተፈለለዩ ቦታታት ናይ መረጃ ስራሕ ሰራሒ እዩ። ፕሮጀክት አፍሪካ ራይዚንግ ICARDA ምስ ዝተባህለ ዓለም-ለኽ

ምስሊ 1: ሓረስቶት ምህርቲ ስገም ብAfrica RISING ናቐጣ ትግራይ ዑደት እንትገብሩ (ምስሊ ክፊዲት: ILRI/አፖሎ ሃብታሙ) 2012 ዓ.ም

ትካል ምርምር ብምዃን አሳታፋይ ዝኾነ መረጃ ዓሌት ዘራእቲ (PVS) ካብ ዘበነ ምህርቲ 2005 ዓ.ም ጀሚሩ ተግባራዊ ኣብ ምግባር ይርከብ። እቲ ፕሮጀክት ደቂ አንስትዮን ደቂ ተባዕትዮን ሓረስቶት ብምስታፍ ኣብ ልዕሊ ዝተመሓየሹ ዓሌታት ዓልጊ፣ ዓይኒ ዓተር፣ ሸምቡራ፣ ስርናይ ማካሮኒን ዳቦ/ባኒን፣ ስገም ምግቢን ቢራን መፍረያይነትን ካልኣት ረጃቢታትን ብምክታት ኣብ ዝተፈለለዩ ጊዜያት ናይ ገምጋም ስራሕ ኣካይዱ እዩ። ንሕድ ሕድ ዓሌት ዘራእቲ ስራሕ ኣሰራርሓታት ብዝተጸተለን 16 ሓረስቶት (4 ሓረስቶት ኣብ ሓደ ናቐጣ) ብዘሳተፈ መንገዲ ኣብ ልዕሊ 25² ካሬ መሬት ዓሌታት ንክዝርኡን ንክፍተሹን ተገይሩ እዩ። መጠን ዘርኢ፣ ምፍንታትን ካልኣት ሜላታት ኣሰራርሓን ኩነታት ከባቢ ሕርሻ ዘካተተ ምኽረ-ሓሳብ ተጽዕኖ ተሰራሒ እዩ። ምስ ገምጋም ሓረስቶት ተደሚሩ ኣብ ናይ መወዳእታ ወሳኒ ንምብጻሕ እቲ ዘራእቲ ኣብ ልዕሊ ዝተዘርኡ ቦታ ንዝርከብ መጠን ምህርቲ ገምጋም ተገይሩ እዩ። ናይ መወዳእታ መረጃ ዓሌት ድማ ሓረስቶት ብዝሃቡዎ ማእዘዳይ ነጥቢ ተወሲኑ እዩ። ምስ ዓሌታት ዝተተሓሳዙ ሕፅረታት ፀገማት ፍልጠትን ክእለትን ንምቅላል ንሓረስቶትን ኣጋራት ልምዓትን ስልጠና ተዋሂቡ እዩ።

ማሕበረሰባዊ ሜላ ኣሰራርሓ ዘርኢ ምብዛሕን ምስፍሕፋሕን (community seed multiplication)

አሳታፋይ ብዝኾነ መረጃ ዓሌት ዘራእቲ ዝተመረፁ ዓሌታት ዘራእቲ ተበግሕት ንክህልዎም ሜላ ኣሰራርሓ ምብዛሕ ዘርኢ ተግባራዊ ኮይኑ እዩ። ናይቲ ማሕበረሰብ ግራዊቲ ምብዛሕ ዘርኢ ብምጥቃም ዝተመሓየሹ ዓሌታት ዘራእቲ ብምዝራእን ሜላታት ኣሰራርሓ ብምትግባርን ሓረስቶትን ስራሕተኛታት ኤክስፔንሽንን ንተሞኩሮታት ዑደት ንክገብሩ ተገይሩ እዩ። አፍሪካ ራይዚንግ ምስ ዝተፈለለዩ ኣጋራት ልምዓት ብምስራሕ ኣብ ዝሪያ ልምዓት ዘራእቲ ንዝግበር ፃዕሪ ልዑል ኣበርክቶ ገይሩ እዩ። እቲ ፕሮጀክት ፕሮግራማት ህንፀት ዓቕሚ ብምድላዉ ናይ ልምዓት ኣጋራቱ ተረባሕቲ ንክኾኑ ገይሩ እዩ። ብተወሳኽ'ውን እቲ ፕሮጀክት ተግባራዊ ብዝገብሮም ስራሕቲ ምርምር ዘራእቲ ብርክት ዝበሉ ሓረስቶት ተበግሕትን ተረባሕትን ንምግባር ናይ ልምዓት ኣጋራቱ ቕልፊ ግደ ተግባራዊ እዮም። ፕሮጀክት አፍሪካ ራይዚንግ ብወገን ሓረስቶት ተመራፂ ዝኾኑ ቅድመ መሰረታዊ፣ መሰረታዊን ዝተረጋገፁን ዘርኢታት ዘራእቲ ወስንነት ኣቕርቦት ኣብ ዝረኣየሎም ከባቢታት ዘርኢ ብምቕራብ፣

ብምክፍፋልን ንዝወሰዱዎ ዘርኢ ተመጣጣኒ ወይካዓ ብዝበለፀ ብምምላሽን (revolving seed system) ተግባራዊ እናገበረ ፀኒሑ እዩ። ፕሮጀክት ኣፍሪካ ራይዚንግ ኣብ ዝሰርሐሎም ከባቢታት ዘለዉ ቤት ፅሕፈታት ሕርሻ ቀፃልነት ንዘለዎ ምዕዋት መፍሪያይነት ዘራእቲ ነዚ ተዘዋዋሪይ ትልሚ ብእዋኑ ብምትሕብባር ኣድላይ ሓገዝ እናገበሩ ይርከቡ።

ሰደቓ 1. ኣብ ናይ ምርምር ቦታታት ኣፍሪካ ራይዚንግ ብተባትፎ ሓረስቶት ካብ 2009 -2011 ዓ.ም. ዝተመረፁ ዓሌታት ዘራእቲ

ዓ.ም	ዘራእቲ	ሲናና	ሌም	ባሶ ወረና	እንዳ መኾኒ
2009	ዓልቋይ	ገበልቾ	ቱምሳ	ገበልቾ	ጎራ
		ዲዴኦ ጎራ	ዲዴኦ ገበልቾ	ዲዴኦ ጎራ	ዲዴኦ ገበልቾ
	ካቡሊ ሽምቡራ	-	ሃብሩ	-	ኣረርቲ ሆራ
	ስገም ቢራ	HB1963	HB1963	-	IBON174
		HB1964			HB1964
2010	ስርናይ ዳቦ/ባኒ	ዲካ	ዲካ	ዲካ	ኪንግበርድ
		ዋኔ	ሌሙ	ዋኔ	ዋኔ
	ስርናይ መኮረኒ	ቡላላ	ቡላላ	ቡላላ	ቡላላ
		ፈጣን	ፈጣን	ፈጣን	ፈጣን
	ኣእኻል ቅብኢ	ብሊትስታር	ብሊትስታር	ብሊትስታር	ብሊትስታር
		ባካልቻ	ባካልቻ	ባካልቻ	ባካልቻ
2011	ስገም ምግቢ	ኣዶሼ	ኣገኘሁ	IAR(H) 485	ኣዶሼ
		ሃገሬ	ሃገሬ	ሃገሬ	ሃገሬ

ብማሕበረሰብ መባዛሕቲ ዘርኢ እኹል ዘርኢ ምምራት ኣብ ዝተጸኣለሉ እዋን ቤት ፅሕፈታት

ሕርሻን ካልኣት ሓረስቶትን ዘርኢታት ንቐፃሊ ልምዓት ንምወዳል ይገዝኡ'ዮም። ኣፍሪካ ራይዚንግን መድረኽ ምይይጥን ምህዞን ፕሮጀክት ኣፍሪካ ራይዚንግን (innovation platform) ብዘባን ካብኡ ንታሕቲ ብዘለዉ ብርኪ ወረዳን ጣቢያን ንክምስረቱን ኣጋር ኣካላት ኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ንክሳተፉን ገይሩ'ዮም። ኣብ ዝተፈላለዩ ከባቢታት ዝተመስረቱ መድረኻት ምይይጥን ምህዞን ወሳንን ቀዳምነት ዝወሃቦምን ማሕንጃታት ሕርሻ ንምፍላይ ኣኽኢሎም'ዮም። ካብዚ ብተወሳኺ ቦቲ ፕሮጀክት ዝተፈለዩን ብኣርባዕቲኦም ክልላት (ትግራይ፣ ኣማራ፣ ኦሮሚያን ደቡብን) ዝርከቡን ናይ ወረዳን ዘባን ቤት ፅሕፈታት ሓረስቶት ናይ ክላስተር ሜላ ኣመራርታ ዘራእቲ ተግባራዊ ንክገብሩ ልዑል ፃዕሪ ኣብ ምግባር ይርከቡ።

ምስሊ 2: ብኣፍሪካ ራይዚንግ ናቕጣ ትግራይ ኣብ ግራት ዝረኣይ ዘራእቲ ዓይኒ ዓተር (ምስሊ ክፊዲት: ILRI/ክንዱ መኮንን)

ዓወታት

ኣፍሪካ ራይዚንግ ምስ ኢካርዳ ብምትሕብባር ብዘበነ-ምህርቲ 2009፣ 2010፣ 2011ን 2012 ዓ.ም. እቲ ፕሮጀክት ተግባራዊ ኣብ ዝግበረሎም ክልላት ዝተፈላለዩ ዓሌታት ዘራእቲ ናይ ምፍላጥ ስራሕቲ ሰራሕተኛታት። ብሰንኪ ኣዚ'ውን ብርክት ዝበሉ ሓረስቶት ልዑል ምህርቲ ክረኽቡ ክኢሎም'ዮም።

ምስ ኣሰራርሓ ኣሳታፊይ መረጃ ዓሌት ዘራእቲ፣ ምስ ምብዛሕን ምስፍሕፋሕን ዘርኢ ማሕበረሰብ ዝተተሓሓዘ እቲ ዝነበረ ልወወጥ ተሞኩሮ ዓቕሚ ኣረስቶትን ሰራሕተኛታት ኤክስቴንሽንን ሃኒፁ'ዩ። ኣረስቶት ዝተፈላለዩን በዝሒ ዘለዎምን ዓሌታት ዘራእቲ ንክረኽቡን ንክዘርኡን ብምግባር ምስ ምዝባዕ ኣየርን ሕማማት ዘራእቲን ተተሓሒዙ ንዝመፅእ ኣዲጋ ንክቕንስ ኣፍልጦ ንዝተወሃበም ዓሌታት ዘራእቲ ንምፍላጥን ብስፍሓት ናብ ኣረስቶት ዝበፀሑሉ መንገዲ ንምትእልላሽን ኣሊዞም'ዮም። ኣብ ዝሓለፉ ኣርባዕተ ዓመታት እቲ ፕሮጀክት ምስ ኣረስቶትን ሕብረት ሰራሕ ማሕበራትን ብስሩዕን ዘይስሩዕን መንገዲ ኣብ ተግባር ምብዛሕ ዘርኢ ልዑል ኣበርክቶ ገይሩ'ዩ።

ተሞኩሮታት ፕሮጀክት ኣፍሪካ ራይዚንግ ብስፍሓት ምትግባር ምህርትን መፍረያይነትን ንምዕባይ ርኡይ ግደ ይህልዎ'ዩ። ምግቢ ዉሕስና ብምርግጋፅ፣ ድልዎት ዝተመጣጠነ ምግቢ ብምምላእ፣ ፍልፍል እቶት ብምፍጣር፣ እታዎታት ሞኖ እንስሳ ብምምላእ፣ ስርዓት ምምራት ዘራእቲ ብምጥንኻርን ብመዳይ ማዕርነት ይታ ምርግጋፅን ፕሮጀክት ኣፍሪካ ራይዚንግ ዝተቐመጠሉ ሽቶ ይብዛሕ ይወሓድ ከማልእ ኽኢሉ'ዩ።

ሰደጃ 2. ብተሳትፎ ኣረስቶት ዝተመረተ መጠን ምህርቲ ዘራእቲ (2009-2011 ዓ.ም)

ዞባ	ዝተመረፁ ዘራእቲ	ካብ ትሑት ከሳብ ልዑል	ማእዘሳይ	ክልላዊ ማእዘሳይ
ደ/ብ ትግራይ	ስርናይ ባኒ (ኪንግበርድን ዋኔን)	0.5-7.3	3.7	2.1
	ስገም ቢራ (IBON174/03 & HB1964)	1.2-5.2	3.3	1.8
	ስገም ምግቢ (ኣዶቪን ሃገሬን)	1.8-3.0	2.4	1.8
	ዓልፍይ (ገበልቶ፣ ዲዴኦን ጎራን)	1.1-6.1	3.6	1.7
	ኣእኻል ቅብኢ (ብሊትስታርን ባካልቻን)	0.6-1.0	0.8	1.0
	ሸንቡራ ካቡሊ (ኣረርቲን ሆራን)	0.2-2.6	1.7	NA
ሰ/ሸዋ	ስርናይ ባኒ (ዲካን ዋኔን)	3.5-7.9	5.3	2.6
	ስርናይ ዱሩም (ቡላላን ፈጣንን)	1-5	3.5	NA
	ስገም ምግቢ (ሃገሬን IAR(H)485 ን)	0.7-4.7	2.2	2
	ዓልፍይ (ጎራ ፣ ዲዴኦን ገበልቶን)	1.3-4.1	2.5	1.9
	ኣእኻል ቅብኢ (ብሊትስታርን ባካልቻን)	0.5-1.2	0.8	0.7
ዞባ ባሌ	ስርናይ ባኒ (ዲካን ዋኔን)	1.6-4.6	3.0	3
	ስርናይ ዱሩም (ቡላላን ፈጣንን)	0.8-3.1	1.9	NA
	ስገም ቢራ (HB1963 & HB1964)	0.8-5	2.4	2.4
	ስገም ምግቢ (ኣዶቪን ሃገሬን)	1.6-4.4	2.6	2.4
	ዓልፍይ (ጎራ ፣ ዲዴኦን ገበልቶን)	0.7-4.8	2.6	2.4
	ኣእኻል ቅብኢ (ብሊትስታርን ባካልቻን)	1.2-2.1	1.5	1.4
ዞባ ሃዲያ	ስርናይ ዱሩም (ቡላላን ፈጣንን)	0.8-2.8	1.8	NA
	ስርናይ ባኒ (ዲካን ሌሙን)	1.2-2.4	1.8	2.7
	ስገም ቢራ (HB1963)	0.5-2.0	1.3	NA
	ስገም ምግቢ (ኣዶቪን ሃገሬን)	0.2-2.6	1.5	1.9
	ሸንቡራ ካቡሊ (ሃብሩ)	0.4-2.4	1.4	NA
	ዓልፍይ (ቱምሳ ፣ ዲዴኦን ገበልቶን)	2.5-4.5	3.4	1.9
	ኣእኻል ቅብኢ (ብሊትስታርን ባካልቻን)	0.6-1.2	0.9	0.6

NA= ዘይተረኸበ መረጃ እታ

ሰደቻ 3. ብሓገዝ ፕሮጀክት አፍሪካ ራይዚንግ ብማኅበረሰብ መቡቸልቲ ዘርኢ ዝተመረተ መጠን ዘርኢ ብዮን (2009-2012 ዓ.ም)

ዓ.ም	አማራ		ደቡብ		ኦሮሚያ		ትግራይ	
	ደ/አን	አጠቃላይ	ደ/አን	አጠቃላይ	ደ/አን	አጠቃላይ	ደ/አን	አጠቃላይ
2009	1,092	12,772	62	318	1,734	12,117	1,240	6,455
2010	1,402	9,660	1,457	9,998	5,805	32,790	317	1,242
2011	610	20,274	30	169	4,147	22,588	342	1,562
2012	4,161	30,820	672	7,074	3,970	20,463	2,599	11,299
አጠቃላይ	9,611	73,526	239	17,559	15,466	87,958	13,198	14,357

ምስሊ 3: አብ ሞንጎ አፍሪካ ራይዚንግን ፋብሪካ ቢራ ራያን ዝተፈጠረ ሓቢርካ ናይ ምስራሕ ዕድል ሓረስቶት ብኮንትራት ሕርሻ ናይ ቢራ ስገም ብበዝሒ ንምልማዕ አበርቲዕዎምዩ (ምስሊ ክፊዲት: ILRI/አፖሎ ሃብታሙ) 2012 ዓ.ም.

ሰደቻ 4. አብ ልዕሊ ዝተመረጹ ቴክኖሎጂታት ልምዓት ዘራእቲ ዝተሳተፉ ጠቕላላ መራሕቲ ስድራ (2009-2012 ዓ.ም.)

ዓ.ም	አማራ	ደቡብ	ኦሮሚያ	ትግራይ	አጠቃላይ
2009	284.33	112.14	62.34	31.5	490.3
2010	51.1	71.72	73.4	19.5	215.7
2011	71	101.22	25.7	159.2	357.1
2012	2681.6	3764.8	581	755.9	7783.4
አጠቃላይ	3,088	4,049.8	742.4	966.1	8,846.6

አንፈት ቐፃሊ: ዕላማ ፕሮጀክት አፍሪካ ራይዚንግ ኣብ ትሑት መካብብሮ ንዝርከቡን ኣብ ንኡስ ግራት ሕርሻ ንዝተዋፈሩን ሓረስቶት ናብራኡም ምምሕያሽን ብሰንኪ ምልወዋጥ ጠባይ ኣየርን ሕማም ዘራእቲን ክፍጠር ንዝኸእል ሓደጋ ምቕናስንዮ። ብተወሳኺ'ውን ፕሮጀክት አፍሪካ ራይዚንግ ምስ ICARDA ብሓባር ብምስራሕ ሓዲኡ ተግባር እቲ ፕሮጀክት ንዝኾነ አሳታፋይ ምርምር ዘራእቲ አጠናኺሩ ምቕፃል'ዮ። ነዚ ተግባር ፕሮጀክት ኣብ ሸቶኡ ንምብፃሕን ተደላይ ለዉጢ ንምምፃእን ምስ ትካላት ምርምር፣ ኤክስቴንሽን/ኣብያተ ዕሕፊት ሕርሻ፣ ዩንቨርስቲታት፣ ዘይመንግስታዊ ትካላት፣ ምስ ናይ ዉልቀ ዘርፊ፣ ምስ ሓረስቶትን ካልኣት ኣጋር ኣካላትን ብምትሕብባር ይሰርሕ'ዮ።

ምስሊ 4: ኣብ ናቕጣ ኣፍሪካ ራይዚንግ ኦሮሚያ ስራሕ ምብዛሕ ስርናይ ባኒ (ምስሊ ክፊዲት፡ ILRI ዘውዴ ቢሻው)

ምስሊ 5: ኣብ ናቕጣ ኣፍሪካ ራይዚንግ ኦሮሚያ ሓረስቶት ኣብ ግራት ስርናይ ባኒ ዑደት እንትገብሩ (ምስሊ ክፊዲት፡ ILRI/ኣፖሎ ሃብታሙ) 2012 ዓ.ም.

ምስሊ 6: ዑደት ግራት ዓልሳይን ዓይኒ ዓተርን ኣብ ናቕጣ ኣፍሪካ ራይዚንግ ኦሮሚያ (ምስሊ ክፊዲት፡ ILRI ሰኢድ ኣህመድ) 2012 ዓ.ም.

ምስሊ 7: በትግራይ የኣፍሪካ ራይዚንግ ጣቢያ ኣርሶኢደሩ ስለምርት ገለጻ ሲያደርጉ (ምስል ክፊዲት፡ ILRI/ኣፖሎ ሀብታሙ) 2012 ዓ.ም.

The Africa Research in Sustainable Intensification for the Next Generation (Africa RISING) program comprises three research for development projects supported by the United States Agency for International Development as part of the U.S. government's Feed the Future initiative. Through action research and development partnerships, Africa RISING will create opportunities for smallholder farm households to move out of hunger and poverty through sustainably intensified farming systems that improve food, nutrition and income security, particularly for women and children, and conserve or enhance the natural resource base.

The three projects are led by the International Institute of Tropical Agriculture (in West Africa and East and Southern Africa) and the International Livestock Research Institute (in the Ethiopian Highlands). The International Food Policy Research Institute leads an associated project on monitoring, evaluation, and impact assessment.

Prepared by: Mohammed Ebrahim (Alliance Bioversity-CIAT), Haimanot Seifu(ILRI), Kindu Mekonnen (ILRI), Seid Ahmed (ICARDA), Yetsedaw Aynewa (ICARDA), Zewdie Bishaw (ICARDA), and Million Gebreyes (ILRI)
africa-rising.net

This publication is copyrighted by the International Livestock Research Institute (ILRI). It is licensed for use under the Creative Commons Attribution 4.0 International Licence. (August 2021)